

Леженіна Оксана Андріївна

Музичний керівник, КЗДО (ясла-садок) КТ №201 Криворізької міської ради

СТАТТЯ

"ТВОРЧЕ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МУЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ПІД ЧАС РОБОТИ З БАТЬКАМИ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ"

Все наше життя пронизане ритмом та музикою. Спів і музика є неодмінною умовою успішності процесу навчання кожного, і особливо важливі при навчанні дитини. Всі родини мають різний рівень музичної культури.

Саме тому музика, спів, ігри мають посісти важливе місце в родині наших вихованців за умови спеціально організованої корекційної роботи. Робота по розвитку музичних здібностей у дошкільників з особливими освітніми потребами, це обоюдний процес спілкування між родиною і дитячим садом.

І головну роль у цьому процесі, насамперед, відводимо спілкуванню з батьками, які є безпосереднім ланцюжком між педагогами і дитиною. З батьками на початку нового навчального року обговорюються умови, в яких будуть спільно працювати, тому що вірно організована діяльність сприяє формуванню особистості дитини. За допомогою цього у дитині набуваються поступово такі риси як самостійність і активність. Тим паче, що особливі діти, більш вразливі і потребують здебільш насиченої уваги, більше часу, щоб звикнути до отримання необхідних знань на основі інформаційно - комунікаційних технологій. Свою роботу пропонуємо розпочинати з попередньої роботи з батьками, вона відтворюється за допомогою засобів зв'язку, месенджерів Viber, Telegram, Zoom, на Google Meet платформі.

Індивідуально з кожною родиною треба сформувати свій розклад для зустрічей, який стане зручним саме для цієї дитини в зручному для неї темпі; кожен має вчитися стільки, скільки йому особисто необхідно для освоєння того чи іншого виду музичної діяльності. Все треба робити за бажанням дитини, в залежності від її настрою під час спілкування з педагогом.

Батьки для музичних занять з дитиною повинні створити куточок для творчості, виділити невеличку полицку, де буде знаходитися все необхідне - музичні інструменти, набори для творчості за видами музичної діяльності, картки, малюнки, записи трз музичних творів, тощо.

Для того, щоб дитина отримала естетичне задоволення від спілкування з музикою, щоб наші зустрічі приносили радість, сприяли розвитку творчих здібностей, музичний керівник надає консультативний матеріал батькам, проводить опитування щодо труднощів, з якими стикаються батьки при проведенні того чи іншого виду музичної діяльності.

Музичний керівник намагається перетворити кожна зустріч дитини з музикою таким чином, щоб вона була для дітей радісною та жаданою. Тому зустрічі повинні проходити у формі гри. На початку музичних занять, педагог пропонує батькам і дітям музично привітатись, а потім для поглиблення теплоти і задоволення у спілкуванні з дитиною, надати пріоритет комфорту дитини і

близькості. Для цього рекомендується батькам обійняти дитину. А потім застосувати для тілесного контакту з дитиною вправу «Тактильне знайомство».

В процесі роботи з дітьми з особливими освітніми потребами виникає проблема того, що таким дітям дуже складно запам'ятовувати та вірно відтворювати не лише тексти пісень, поспівок, вправ на розвиток музичного слуху і голосу, а і запам'ятовувати музично-ритмічні вправи, ігри, таночки, гру на дитячих музичних інструментах.

І для вирішення цієї проблеми, в роботі користуємось прийомами мнемотехніки, яка представляє собою сукупність правил і прийомів для полегшення процесу запам'ятовування інформації та її розучування. Суть цієї технології полягає в наступному: на кожне слово або маленьке словосполучення в тексті до пісенної діяльності, або в розшифровці послідовності рухів, або оркеструванні - придумується картинка - зображення. Таким чином, текст пісні замальовується схематично. Схеми повинні бути так намальовані, щоб дітям був зрозумілим малюнок, він не повинен включати нічого зайвого, щоб не відволікати увагу зайвими деталями, визивати наочну асоціацію. Дивлячись на ці схеми та малюнки, діти намагаються досить легко відтворити текстову інформацію. Після цього дитина відтворює це по пам'яті, використовуючи графічне зображення, яке легше запам'ятовується.

На початковому етапі, музичний керівник пропонує батькам і їх дітям, готову план-схему, а в процесі навчання дитина також активно включається в процес створення такої схеми. Таким чином, у дитини розвивається якість володіння зовнішніми формами заміщення і наочного моделювання, що особливо важливо для таких дітей.

В подальшому, в роботі використовують не тільки мнемоквадрати, а й мнемотаблиці та мнемодоріжки для розучування пісень, поспівок, танцювальних рухів та танцювальних елементів.

Рухи під музику є важливою частиною процесу музичного виховання, які розвивають метро - ритмічні відчуття. Таким чином, ця технологія при використанні дає змогу вивчити танцювальні рухи та запам'ятовувати переміщення в просторі. На кожний з танцювальних рухів використовуємо малюночок - картинку, яка відповідає рухам.

Таким чином, відмічається позитивна динаміка в розвитку музичних здібностей у дітей з ООП, при використанні в роботі музичного керівника технології з мнемотехніки.

Ще одна цікава технологія, яка застосовується в роботі з батьками та дітьми з ООП, на музичних заняттях, це технологія BODY PERCUSSION – мистецтво перкусії в організмі. Де тіло використовується, як ритмічний, акустичний і динамічний інструмент, що пов'язаний із руховою та моторною діяльністю дитини. Ця технологія дуже актуальна. При її використанні відтворюється взаємодія з різними частинами свого тіла у музично-ритмічній діяльності. Саме із ляскання, клацання, плескання, тупотіння рекомендується починати вивчення ритму. Саме такі заняття розвивають відчуття ритму, музичний слух і сприяють швидкості реакції. «Жести, що звучать» можна використовувати стоячи, сидячи, стоячи на колінах або сидячи на підлозі.

Елементарне музикування доступне всім і не потребує особливих здібностей і талантів. Тож насамперед важливим є бажання самої дитини вигадувати, творити музику: грати в музику і гратися музикою.

Навчитися «танцювати» ритм, «грати» його рухами свого тіла (тупанням, оплесками, клацанням) дуже важливо. Саме руховими та м'язовими відчуттями діти найліпше запам'ятовують будь-яку інформацію, особливо ту, що пов'язана з ритмом.

Під час музичних зустрічей з батьками і вихованцями, використовуються традиційні та нетрадиційні музичні інструменти. До традиційних відносяться такі: металофон, трещітки, клавеси, барабани, маракаси, кастаньети, дзвіночки, свистки, сопілки та ін. До нетрадиційних музичних інструментів відноситься: папір, стаканчики, саморобні шейкери, відра, пластмасові тарілочки, пляшки з водою, співочі коробочки, м'ячики та інші. Батькам пропонують виготовити нетрадиційні музичні інструменти власноруч разом з дітками.

Такі іграшки найбільш доступні та є улюбленими дітьми. За їх допомогою можна музикувати, організовувати сімейні шумові оркестри, заохочувати до «гри в музику».

І це дуже цікаво та корисно! Безперечно, ця спільна діяльність зближує. Поруч з батьками дитина розкривається, у неї з'являється інтерес до ручної праці. Паралельно удосконалюється дрібна моторика, адже, зазвичай, доводиться майструвати з дрібного матеріалу. А розвиток дрібної моторики, в свою чергу, активує зони, що відповідають за мовлення. Важливо не обмежувати фантазію дитини, адже в процесі музикування такими інструментами будуть розвиватися не тільки музичні здібності, а й здатність до творчості.

Спеціальних матеріалів для виготовлення інструментів не потрібно, в хід піде все, що у вас є під рукою: кришечки від пляшок, ключі, крупи, шкаралупи від горіхів, гудзики, олівці, целофанові пакети, папір, банки (склянки) різних розмірів, коробочки тощо. У такий спосіб будь-який непридатний матеріал, з якого можна вилучити звуки, згодиться. Процес спільного виготовлення музичних інструментів принесуть родині не менше радості, ніж безпосередньо саме музикування.

Чим більше педагоги будуть наголошувати батькам, які талановиті та розумні їхні діти, тим більше з боку батьків буде зацікавленості, готовності співпрацювати.